

Q B A D E A - M A R E

(NAGYVÁRAD)

Dumineca

4 Maiu st. v.
16 Maiu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 34.

ANUL XVI.

1880.

Pretiuł pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Români'a 2 galbeni.

P. S. Aurelianu.

Marirea popórelor se judeca totu-de-una, nu numai dupa faptele eroice, ci și dupa starea și desvoltarea lor economica.

Pentru ca cineva să póta scrie unu adeveru despre desvoltarea unui poporu, trebuie să cunósca atât desvoltarea și marirea sa pe calea eroica, cât și pe calea economica: cunósându acesti doi factori indispensabili la civilisarea popórelor, va puté să vorbésca despre starea actuala și trecuta a unui poporu.

Toti acei scriitori, cari negligeza starea economica și se marginescu singuru la marirea unui poporu prin sabia, cadu într'o eróre forte mare. Cicerone ne spune, ca istoria să fia martoru adeveratu al timpurilor, lumin'a adeverului, școl'a vietii: trebuie ca pe lângă vorbirea resboielor, să cuprinda descrierea vietii economice a popórelor.

Că să putemu descrie vietii economica a unui poporu, trebuie să cunóschemu totu-de-una scrierile barbatilor, aceia, cari întreaga vietii a lor si-au sacrificat'o pentru prosperarea agriculturii; unu din acestia e și barbatul al carui portretu se alla pe pagina acest'a.

Domnul P. S. Aurelianu s'a nascutu la 12 decembre 1833 în Români'a, judetiul Oltu, comun'a Slatina, din parinti liberi; parintele seu G. G. Ardeleanu a fost din țér'a Fogarășului, posedá diploma de nobilu, si venindu în Români'a se aședá în Slatina, unde fu numitu profesoru la școl'a primara.

Junele P. S. Aurelianu cursurile primare le face în școl'a din Slatina și cursurile gimnasiale în Bucuresci la liceul Sf. Sava; el în facerea studiilor, avea de a se luptá în contra multor neajunsuri, de órece remâne micu orfanu în cea mai frageda etate. Dupa terminarea liceului Sf. Sava se înscrise la dreptu și urmá 2 ani, dar acesta cale nu erá destinata pentru agronomul nostru, el avea cu totul unu altu viitoru și acesta i se deschise pe calea agriculturii!

Se casatoresce și la 1856 pléca în Francia la Grignon spre a se adapá din fântân'a nesecata a sciintiei agricole, zidita de nemuritorul August Bella. La Grignon, ur-

méza cursul agriculturii cu unu zelu și activitate, încât în mai multe rânduri avú fericirea să fia celu d'ântáiu între colegii sei. Napoleon al III-lea, tramite pentru școlá 2 medalii, una de argintu și alt'a de bronzu, pentru tinerii aceia, cari vor lucrá mai bine, câte unu proiectu asupra agriculturii; dintre toti celu d'ântáiu fu P. S. Aurelianu, înse fiindu că erá strafnu, a fost decoratu cu

P. S. Aurelianu.

medali'a de bronzu, pe când medali'a de argintu o capetă unu colegu al seu francesu, căruia i lipsiă unul din dece spre a avé nota egala cu P. S. Aurelianu.

Dupa terminarea cursului de agricultura dela Grignon, din caus'a de hola de care suferiă soçi'a sa și în urm'a consiliului ce-l primise dela doctori, plăca la Nisa în Italia, aici petrece 10 luni, dupa acestu intervalu la 12 septembrie 1860, se rentorce în patria. Dela 1860 și pâna în presinte începe adeverat'a sa cariera pe calea științifică literară.

Reintorsu în patria la 1860 se numesce profesorul de științele naturale la școl'a de agricultura dela Panteilemon, înființată la 1852 sub printul Știrbei. Școl'a, de și funcționă din 1852, nu avea unu cursu regulatu de agricultura, trebuia să aștepte pâna la venirea în funcțiune de profesorul a lui Aurelianu, ca să puna p'tr'a fundamentala în acésta ramura atât de dorita într'o țera eminentemente agricolă. Pâna la venirea lui Aurelianu ca profesor, școl'a de agricultura dela Panteilemon, eră mai multu o școlă practică, teori'a ce învetiă elevii, eră foarte puțină; ne putem face ideia în ce stare eră școl'a de agricultura, când elevii învetiău catechismu, istoria sacra, etc.

Viéti'a acestui barbatu se împarte în două: în viéti'a adevărata științifică-literară și în viéti'a politică-literară. Viéti'a științifică-literară începe dela 1860 și pâna în presinte, ier cea politică începe numai din 1877 lun'a augustu. Să întrămu acum în viéti'a literară!

Dela 1860—3, pe lângă profesoratu, lucréza în ministeriul de agricultura, prin staruint'i'a și activitatea sa convinge în deajunsu pe ministrul Cornea, că e indispensabilu necesaru a se înființă în ministeru o secție separată pentru agricultura. Acestu ministru, cunoscându talentul și argumentele junelui agricultorului i dă voia în 1862 julie 20. a pune o basa secției agricole în ministeru; el i ia conducerea pâna la 1863 lun'a 2 augustu, când se numesce directoru al școléi de agricultura dela Panteilemon. Pâna la 1863 lucréza în ministeriul de agricultura, scrie mai mulți articoli de fondu, aparându interesele economice ale țerei; face cunoscutu publicului român, precum și străinilor viitorul economic al țerei, prin mai multi articoli interesanti publicati în jurnalele franceze.

Dela 1861—3 scôte „Monitorul comunelor“, diuaru de agricultura practică, publicațiune oficială, în acestu diuaru vorbesce poporului dela sate, asupra dezvoltării lor economice, le esplică totu mersul agriculturii, basatu pe fapte dilnice.

La 1867, guvernul român, îl tramite la esposiți'a dela Paris în modu oficialu, și la acésta esposiție se alege membru în juriul secției agricole; juriul îl alege raportorul seu. Aici luera 10 luni și împreuna dl Odobescu, redactéza: „Notice sur la Romanie principalment aupoint de vue de son economie rurale, industrielle et commerciale“. În acestu anu se decoréza cu crucea legiunei de onóre de către Napoleon.

La 1869 scôte la Bucuresci: Manual de agricultur'a practică, pentru școléle primare; la 1874 scôte de sub tiparu a II-a edițiune a catechismului de „Economia politică“; la 1875: „Țer'a noastră“, schiță economică, în acésta carte tratéza tóte isvórele de bogăția ale țerei. Totu în acestu anu mai scôte și „Bucovina“, descriere economică insoțită de o charta. Avemu multa speranți'a, că va pune la dispoziți'a publicului cetitoru român și Transilvania din punctul de vedere economic și al isvórelor sale de avuți naturale.

La esposiți'a dela Viena, fiindu trimisu oficialu, din partea guvernului Catargi, se alege vice-președintele juriului internaționalu, în acestu anu se decoréza cu crucea lui Francisc Iosif.

La 1869 septembrie 1 școl'a de agricultura se muta

dela Panteilemon pe domeniul Ferestreu lângă Bucuresci; dl Aurelianu își ajunge scopul seu, dându învetiământulu agricolu cu totu o alt'a față mai logică, și conform dezvoltării agriculturii pe calea programului, ier școléi i dede titlu de: școlă centrală de agricultura și silvicultură, conform dorinței sale, de a dá junilor, cari se vor destină la agricultura o instrucțiune teoretică și practică, atât în ramur'a agriculturii, cât și a silviculturii; ier durat'a cursurilor de 5, s'a redusu la 3 ani.

La 1876 fondéza diuarul „Economia Rurală“, dar la 25 aprilie 1877 fiindu numitu ministru, fu silitu a se retrage dela redactarea acestui diuaru.

La 1876 guvernul Bratianu îl tramite la Viena, într'o misiune oficială, că celu mai competent în materie, spre a modifică unele puncte din convențiunea comercială, încheiată cu Austria sub guvernul Catargi; în acésta misiune petrece acolo aprópe 6 luni.

Acum ne'ntórcemu la viéti'a politică a acestui agromonu român. La 1877 augustu, luându frênele ministerului de agricult. com. și lucr. publ. densus, nefiindu deputatu, la 1878 se alege atare și este acela și adi. Ca ministru funcționéza 10 luni, și dimisionându, primese imediatu directoratul școléi de agricultura.

Dl Aurelianu și ca ministru, își ținú de cea mai sacra datorință, a esplică de pe catedra elevilor sei, principiile sănétóse de agricultura „că sub brasd'a négra, zace fericirea poporului român“. Cu alte cuvinte, el își faceă și ca ministru dator'i'a de profesorul de agricultura la școlă, înainte de améđi facea pe profesorul, ier dupa améđi pe ministru.

Dl P. S. Aurelianu de 19 ani lupta pentru dezvoltarea și progressul agriculturii, atât de pe catedra, cât și în scrisu. Și că atare fu alesu membru al Academiei Române.

În resumatu, avemu de observatu, că dl Aurelianu, n'are nici o colóre politică, adeverat'a colóre politică pentru dsa este binele țerei.

Silviu.

Cei mai frumoși lucéferi.

Ómne! cât e de frumosu!
Stele sus și stele jos!
Sus: sunt ale noptii stele,
Jos: sunt ochii dragei mele.

Si la indoiéla stau,
Care din lucéferi au
Focu mai viu, mai luminos,
Cei de sus séu cei de jos?

Când stapân'a celor doi,
Mândri-albastri, améndoii,
Imi sioptesce: „Te iubescu!“
Potu sé me mai indoiescu?!

Carol Scrob.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de Claire de Chandeneux. —

Întroducere.

Piere Pique eră luntrasău și pescariu totu-odata; bunii locuitori ai orasiului Vienne consumau cu multa placere pescutiul lui de curéndu fripti; când el culcându-i pe pături de ierba verde i ducea la piati'a. Eră nóptea la unu-spre-diece óre, și Pierre Pique ierasi a eșitu din colibiór'a sa, că să-si arunce puțintel mregea în riul Rhône.

Eră o nopțe noroșă, ma furtunoșă. Atmosfer'a eră apesătoare, și riul reflectă unu vĕnetu curiosu. Pierre Pique eră siguru, că ostenel'a lui astadi va fi încoronată de succesu.

Pescarii betrâni au unu presimțiu destul de bunu, care arare ori îi înșelă.

Deci Pierre Pique contă la unu bunu pescuitu, și tragĕndu dupa sine mregea gigantică, credea, că corfele lui tôte se vor umplĕ de pesci.

— Ce fericitu și îndestulitu am sĕ fiu, — cugetă întru sine. Dar si am necesitate de unu venitu micu, căci dĕu abiă am din ce sĕ traiescu și venitul luntrei mele abiă ajunge, pentru ca sĕ nu pieru de fōme. Locuitorii satului Saint Christ nu trecu dĭncolo de riu, căci pe terenul petrosu de acolo n'au ce caută; iĕr lucratorii fabricei de sticla, cari sĕdĕu pe țĕrmul celalaltu, dĕca dau pe dĭ câte unu sou, pentru că i trecu de patru ori, înca credu, că m'au platitu stralucitu. Multi nu-mi dau nici atăta; ei daruiescu pruncilor câte unu meru, sĕu o nuca, ori vr'o sticla pistrilă; — dar mam'a lor nu se multămesce cu atăta. Ea voiesce, ca în ulcea sĕ fia ceva bunu de mĕncatu; a câștigă acĕst'a, iĕta dator'ă mea!

Pierre Pique înaintă cu mare speranția pe cararea rea ce duce pe țĕrmul riului, și credea, că mâne va avĕ ceva în ulcea.

Sub sălcile triste înclinate, cari se aflau dealungul carării, nu odata trebuia dĕnsul sĕ se aplece, și mregea lui la totu momentu se acată de trunchiurile taiate.

Totusi în câteva minute ajunse la copacul putredu din lăntru, de care de dōue-dĕceci de ani își legă luntrit'ă.

Când ajunse aice, spre marea lui suprindere zari unu obiectu negru, care de siguru eră o alta luntrit'ă, pe riu, nemijlocitu lângă luntrit'ă lui.

— Uite, uite, — esclamă dĕnsul, — ce este acesta aice? . . . eu nu cunosc aice alta luntrit'ă decât a betrânului fabricantu . . . Dar dl Forster n'are datin'ă sĕ pescuiesca nopțea.

Și totusi eră o luntrit'ă frumoșica, în cât adeca în întunericu se putea deosebi.

Se duse mai nainte pe țĕrmu, care de asta parte a riului eră cevasi mai naltu, și par că ar fi vedĭutu, că în luntrit'ă sĕdĕu ōmeni. Unu fel de negrĕtia se n'tindea în ea dealungul. Proprietarul luntrit'ei de buna sĕma dormia.

Pe scaunasul din mijlocu, el vedĭu ceva obiectu alburii și nemișcatu, par că ar fi fost niște vestminte aruncate unul peste altul.

Norii negri înaintau asiă de repede unul dupa altul pe ceriu, încât numai din când în când cadea câte o mica lumina asupra luntrit'ei.

— Nu este bine a dormi, — își dĕse pescariul, — pe unu riu atāt de repede. Te poti deșteptă la Valence. Dĕca din întĕmplare luntrit'ă mea nu opresce a lui, dl acesta dormindu deja ar fi departe pe riu. Sĕ-l deșteptămu!

Cu o saritura se află în luntrit'ă sa si greutatea corpului seu facĕ luntrit'ă sĕ se legene binisōru, care astfel ajunse în cursul apei si începĕ sĕ nōte pe riu în jos.

Pierre Pique într'aceste privi îngrozitoru luntrit'ă care trecĕ în nemijlocit'ă lui apropiare.

Gramad'ă aceea alba și nemișcata nu eră compusa din niște vestminte aruncate unele peste altele. Din ea se n'tindea unu brățiu femeiescu și se anină în apa fără viĕtia.

Celalaltu, pe care l'a vedĭutu departe, nu eră unu omu dormindu. Lucōrea lunei lumină pe unu momentu luntrit'ă si Pierre Pique zari cu grōza faț'ă schimosita a unui cadavru. Robustul pescaru nu eră de fel nervosu,

dar la acĕsta vedere unu fioru trecĕ prin totu corpul seu și începĕ a tremură.

Asasinatu! . . . Iĕta cadavrele înaintea lui! . . . Singuru pe acestu riu linu și în acĕsta nopțe furtunoșă. El își aștupă ochii instinctiv cu mânil sale robuste.

Când își vini în ori puțintel, luntrit'ă mergea încet în jos pe riu.

Deja eră cam la departare de cinci-dĕceci metrii.

Pescarul vedĭu, cum luntrit'ă începe sĕ dispara în întunericul noptii, portându cu linisce în sinul ei sarcin'ă sa gelnica.

— Dar nu . . . nu! — esclamă el, și învinse cu curăgiu fiorul ce-i cutremură corpul.

Își întinse mân'a dupa funea, ce-i legă luntrit'ă de copaciū, o deslegă și voiă sĕ se prinda de crengile aplecate în jos ale salcielor, că sĕ ajunga cu luntrit'ă în mijlocul riului, când de odata își reluă mân'a si își facĕ cruce.

În momentu acesta orologĭul catedralei din orasiū batĕ dōue-spre-dĕce. Linu și cu solenitate resunara singurele bateri ale orologĭului, și acele stĕrnira o simțire curioșă în pescaru.

Pe malurile Rhōnei cerculĕza o multĭme de tradiționi în gur'a poporului, si ĕnsusi pescarul mai de multu nu odata s'a laudatu că a vedĭutu lucruri curioșe la miedĭul noptii pe riu. Dar acestu semnu simplu al credinției i întari puterea, își apucă vĕsl'a, și cu luntrit'ă sa alergă dupa cealalta.

Luntrit'ă lui nu pré eră usĭōra, nici bine compusa, dar pescarul sciea s'o manuiĕsca istetiū, si lunecă usloru pe luci'a suprafaț'ă a apei. Peste câteva mominte, el ajunse la luntrea cealalta. Pierre Pique își puse jos vĕzl'a, își apucă hotaritu cârligul, și cu acĕl'a trase luntrit'ă la a sa.

— Vom debarcă! — dĕse el cu jumetate de voce, că și când ar fi gasitu necesaru, că sĕ audia celu puținu vocea sa.

Cele dōue luntritĕ numai decât ajunsera acelu micu golfu, care formĕza întrarea satului Saint-Christ de cătra Rhōne.

Prim'ă casa a satului eră deja aprōpe.

Pescarul facĕ din palmele sale unu tubu, si începĕ a strigă din tôte puterile:

— Mei . . . Jean Marie! . . . mei!

Înse ori cât de tare strigă dĕnsul, în astfel de ōra Jean Marie nu voiă sĕ se mișce din locuint'ă sa.

Pierre Pique începĕ sĕ fia împacientu.

Eră cu multu mai sateanu, decât sĕ fi cutezatu a se atinge de morti fără martori.

Mai multu i-ar fi placutu sĕ faca acĕsta înaintea ōmenilor legii.

Dar acĕștia erau departe.

— Mei! . . . Jean Marie! . . . La Rhōne, mei!

În fine se vedĭu lumina din ferĕst'ă lui Jean Marie. Muierea deschise us'ă cu precauțiune și privi cu frica în afara în întunericu.

— Eu-su, Mariotte! . . . Eu, Pierre Pique. Spune lui Jean Marie sĕ vina numai decât!

Mariotte întră în casa și dĕse cu voce plina de frica:

— Iĕn cauta, barbate! Pescarul Pierre Pique e aice.

Jean Marie se îmbracă iute și fugi cătra riu.

— Lampa! Mariotte! Iute lampa! — strigă pescarul.

Mariotte apucă cu grōza lamp'a si începĕ sĕ fuga din tôte puterile dupa barbatu-seu.

Când lun'ă lumină luntrit'ă, pe care barbatii o legara de țĕrmu, Mariotte scōse unu țĭpetu de înfiorare și scapă din mâna lamp'a, care se și stinse.

(Va urmă.)

S A X O N U :

Calindarul septemănei.

Ziua sept.	st. n. v.		Numele sântilor si serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
	st. n.	st. v.			
Dumineca	4	16	Mra Pelagia	4 28	7 33
Luni	5	17	Marea Mra Irina	4 27	7 34
Marti	6	18	Dreptul Iovu	4 26	7 35
Mercuri	7	19	S. Mart. Acachiu.	4 25	7 36
Joi	8	20	† S. Ap. și Ev. Ioan.	4 24	7 37
Vineri	9	21	Prof. Isaia.	4 23	7 38
Sâmbeta	10	22	S. Ap. Simon Zelotul.	4 22	7 39

Discuțiunea ortografiei în Academia.

Publicaramu în nr. 32 statoririle Academiei Române în privința ortografiei. Gasimu foarte interesantă se completămău acea împărțire prin unu raportu despre discuțiunea urmata în sinul Academiei la adoptarea acelei ortografii.

Cestiunea s'a pusă la ordinea zilei în ședința dela 11/23 aprilie, fiindu presenti urmatorii dñi membrii: Alesandri, Caragiani, Fontanin, Hașdeu, Laurianu, Maiorescu, Chintescu, Sion, Babesiu, Barittu, Ionescu, Maniu, Melchisedec, Papadopol-Calimah, Urechia, Aurelianu, Bacaloglu, Brânza, Felix, Ghica, Poni, Stefanescu, Teclu, Vasici.

Di Maiorescu citește raportul seu din partea comisiunii însărcinata cu proiectul unei sisteme ortografice pentru publicațiunile Academiei Române.

Se deschide discuțiunea generală.

Di Babesiu crede că se se restringă discuțiunea asupra principiului fundamentalu nou, adică, „fonetismul temperatu prin necesități „etimologice“, în locu de principiul de până acum, „al unui etimologismu temperatu prin concesii fonetice“.

Principiul dela 1869 n'a aflatu propagare: prin urmare trebuie să încercămău cu altu; dar întrebarea rămâne: În care mesura? Până unde? Aci se teme că are să încapa foarte multa vorba, și de aceea dsa crede că deca cumva n'ar fi posibilu adoptarea proiectulu comisiunii în bloc, ar fi mai oportunu, să amânămău discuțiunea asupra acestuia pentru viitoră sesiune, lasându astfel și publiculu literaru din afara posibilitatea de a se pronunția asupra-i.

Di Sion combate amânarea, arătându că cestiunea este pendinte înca din sesiunea trecuta și că țer'a aștepta cu impaciencia o soluțiune din partea Academiei.

Punându-se la votu amânarea, se respinge.

Di Hașdeu stabilește ca punctu esențialu, că decisiunea Academiei, ori-care ar fi, nu pôte să aiba unu caracteru imperativu, estremu, de vreme ce cestiunile științifice în genere nu se deslêga prin majoritate și minoritate, ci va avé numai unu caracteru internu așa dîcându oficialu, anume pentru publicațiunile Academiei. Dupa cum aceste publicațiuni s'au tiparitu până acum cu o ortografia decisa printr'o majoritate de alta-data a Academiei, totu așa, ne mai fiindu astadi aceeasi majoritate, urmêza ca ele să se publice pe viitoru cu o ortografia ce se va decide prin majoritatea actuala.

Di Fontanin dice că ortografi'a nu trebuie considerata numai din punctul de vedere teoreticu. Ori ce ortografia este rezultatul unei convențiuni, și convențiunea trebuie să aiba în vedere interesul cel mai esențialu al tuturor. La noi interesul cel mai esențialu este naționalitatea. Prin ortografi'a etimologica ne apropiămău mai multu de națiunile surori din occidentu.

Di Papadopol Calimah observa, că prin ortografi'a fonetica români nu renunția la naționalitatea lor latina, căci naționalitatea se aprecieza dupa limba, ier nu dupa modul de a scrie acea limba. Apoi admitându-se o ortografia basata pe etimologi'a latina, ce vom face cu cuvintele nelatine, introduse de secolu în limb'a româna, și pe cari nu le putem alungă cu toptanul, dupa cum nici unu poporu n'a pututu să alunge tôte strainismele din limb'a sa?

Di Chintescu arêta, că ortografi'a etimologica a avutu la noi în trecutu rațiunea sa în lupt'a politica între Români și vecinii nostri, cari ne contestau originea romatica. Astadi inse, ea nu se mai pôte justifiacă prin nimicu, de ôre ce nimeni nu ne mai contesta latinismul. La Francesi, Englesi, Germâni, ortografi'a este etimologica, până acum, căci este tradiționala, petreficata ôre cum prin vechimea literaturilor respective, pe când la noi acestu mobilu nu esista. Ba chiar și acolo se facu astadi încercări foarte seriöse de a simplifică ortografi'a. Ortografi'a în genere este o cestiune de cultura, ier nu de naționalitate. Cultur'a cere o ortografia cât se pôte mai simpla, mai firêsea, prin care cunoscințele se se pôte lași în poporu mai cu înlesnire.

Di Alesandri dice, că eră foarte românul și atunci când scria cu cirilice. Pe când Nesselrode contestă originea occidentală a națiunii române, eră naturala din parte-ne o reacțiune în sensu latinu chiar până la exagerațiune, dupa cum a facutu, între alții, repausatul Eliade. Astadi inse, toti ne credu că sîntemu latini. Ori cum amu scrie cuvântul *om*, fia chiar cu litere turcesci, el totu va fi frate cu francesul *homme* seu cu italianul *uomo*, ier nu cu germânul *Mensch* seu cu grecul *anthropos*. De aceea, cestiunea națională fiindu cu totul independentă de cestiunea ortografică, se nu cautămău în ortografia altu ceva de cât numai simplicitate. Să vorbimău românesce și să scriemău foneticesece. Să nu ajungă și Români, din caus'a dificultăților ortografice, la batai'a de capu a Francesilor, la cari până și unu Lamartine facea erori de ortografia. Națiunea româna, în ori ce casu, nu va peri din lips'a unui *u* scurtu.

Di Fontanin protesta contra nesocotirei formei, când este vorba de interesele unei națiuni. Form'a e foarte importantă. Să cultivămău la noi în tôte form'a latina. Ortografi'a etimologica durêza în Români'a de unu secolu, încependu dela gramatic'a lui Clain și Șincai din 1780. Direcțiunea fonetica de adi este o reacțiune contra direcțiunii tradiționale de până astadi. Ea este cu atât mai periculôsă, cu cât ne departeza nu numai de Latini din Occidentu, dar și de frații nostri din Macedonia. Numai ortografi'a etimologica pôte fi astfel, în cât se fia ôre-cum comuna Românilor din Dacia lui Traian și din Dacia lui Aurelian. Să nu ne închipuimău, că sôrtea națiunii române este deja pe deplinu asigurata. Pericolul mai esista și vom mai avé trebuința de ajutorul fratilor nostri din Occidentu.

Di Laurianu dice că principiul economicu: „muncesce puțin și câștiga multu“ nu se prè aplica la realitatea lucrurilor. În aplicare la știința, dsa marturiscesc că a studiatu foarte multu și scie foarte puține. Totu așa să nu sperămău, că vom puté dobândi o ortografia seriôsă, și care totusi să nu cêra nici o munca, nici o cugetare din partea celor ce o vor întrebunția. Dsa prefera o ortografia care să ne dea ôre-care munca, să ne faca a cugetă, dupa cum ne și face a cugetă sistem'a ortografică etimologica. Sistem'a fonetica se aplica bine la limbe selbatice seu de totq ne-culte, pe când limb'a noastră are unu trecut. Să nu ni se citeze în favorea acestei sisteme autoritatea cutare seu cutare, căci în știința nici o autoritate nu esista, nimicu nefalibilu, ci totu trebuie supusu controlulu.

Di Babesiu cere închiderea discuțiunii generale și

luarea în considerațiune a proiectului comisiunii, dar voiesce a atinge mai întâiu în puține cuvinte cele spuse de domnii Fontanin și Laurianu în spriginul sistemii ortografice etimologice. Dl Fontanin face din ortografi'a etimologica o cestiune de onoare națională, care trebuie să se reguleze printr'o tranșacțiune între noi toti, ier dl Laurianu a declară de singur'a seriōsa, negându adversarilor sei sciint'ia și chiar cugetarea. O ortografi'a este cu atât mai buna, cu cât pōte să se respândesca mai lesne în popor, respândindu-se prin mijlocul ei cultur'a. O ortografi'a grea sēu muncita ar fi logica, numai atunci când o națiune n'ar avē altu-ceva să faca de cât a se ocupă de ortografi'a. Ortografi'a este un instrumentu, ier nu scopul. Scopul este lațirea culturii. Prin lațirea culturii, nu prin ortografi'a vom înlatură noi pericolele, cu cari ne amenint'ia dl Fontanin; ier singur'a ortografi'a prin care vom isbuti cu graba a lați cultur'a, așă se vede că e cea fonetica, fiindu cea mai simplă, cea mai acceptabilă pentru popor. Poporul nu pōte să scie latinesce. Ēnsusi dsa, ca redactoru al „Albinei“, a fost etimologistu estremu, dar a pațit'o, căci lectorii sei protestau mereu că nu pot să citesca. Din toate aceste considerațiuni, dl Babeșu îmbracișeza proiectul comisiunii și-l saluta cu atât mai multu, cu cât constata în el tendint'ia de a concilia toate spiritele.

Discuțiunea se închide și proiectul comisiunii se ia în considerațiune cu 20 voturi din 22 votanti.

Asociațiunea din Arad.

— 12 maiu.

Asociațiunea națională română aradana pentru cultur'a și conversarea poporului român și-a ținutu adunarea generală în Aradu la 10 maiu nou, în sal'a institutului românescu pedagogico-teologicu, sub președint'ia Prē Sântiei Sale parintelui episcopu eparchialu al Aradului: Ioan Mețianu, carele deschidēndu adunarea generală, convocata în urmarea raportului comisiunii esmise pentru licuidarea socotilor Asociațiunii, îndemnă pe membrii la activitate în interesul culturii naționale, iera adunarea cu vta placere primesce discursul de deschidere, și totu odată și dispozițiunile facute pentru continuarea activității Asociațiunii.

Cu conducerea procesului verbalu s'a însărcinatu dl Atanasiu Tuducescu.

Iosif Botto, raportorul comisiunii esmise pentru censurarea socotilor Asociațiunii raportēza, că actele, protocoalele și diurnalele Asociațiunii sânt atât de defectuōse, încât, nu s'a pututu constată defectele: din acestu motiun fōstei direcțiuni i s'a datu absolutoriu, decidēndu-se a se alege o direcțiune nouă inca în acēsta ședințā.

Adunarea generală cu unanimitatea voturilor a alesu pe trei ani de președinte al adunării generale pe: Il. Sa dl Ioan Mețianu, episcopul Aradului, de primu vice-președinte pe dl Sigismundu Popovițu, președinte la tribunalul din Karczag, iera de al doile vice-președinte pe dl Alessiu Popovițu, avocatul în Comlosiu, de notari s'au alesu dl Atanasiu Tuducescu și Romul Gioragariu.

În direcțiunea Asociațiunii s'au alesu pe unu anu; directoru primaru Antoniu Mocioni, directoru secundaru David Nicōra, esactoru Georgiu Purcariu, perceptoru dr. Lazar Petrovițu, economu Iosif Botto, fiscalu Iosif Popovițu, bibliotecaru Vasiliu Mungra, membrii Iosif Goldisū, Ioan P. Desseanu, Ioan Barcianu, Stefan Antonovițu, dr. Ioan Popu, dr. Nicolau Oncu, dr. Georgiu Vui'a, Ioan Belesū, Aron Hamsea, Teodor Ceontea, Ioan Ciōra și Aureliu Sucū.

Comisiunii esmise pentru licuidarea socotilor Asociațiunii i s'a datu absolutoriu de respundiabilitatea ulterioară.

Totu cu acēsta ocașiune Iosif Botto raportēza, că inteligent'ia română din Arad, în conșlegere prealabilă, a închiriatu pe sēm'a biuroului Asociațiunii o localitate cu 500 fl. v. a. la anu, pentru acoperirea speselor acestora s'a deschisu o lista de subscripțiuni pe trei ani, din care a resultatu, că speșele chiriei pe unu anu sânt pe deplin acoperite; de aceea, în considerațiune, că acești pasi ai inteligent'iei s'au întreprinsu pentru ca să se faca posibilă continuarea activității Asociațiunii, fiindu că inteligent'ia a oferitu Asociațiunii acēsta localitate, adunarea generală primesce ofertul gratuit al inteligent'iei române din Aradu, ce-l face cu 500 fl. pe unu anu, îngrigindu-se ĩnsasi de încassarea acestei sume pentru chiria localității Asociațiunii. Asociațiunea ie asupra obligamētul contractului, legatu între inteligent'ia și proprietariul localității închiriate, cu rezerv'a, ca să țina localitatea numai pe unu anu, iera cu expirarea acestui anu să aiba dreptu a abdice contractul.

Totu cu acēsta ocașiune s'a mai decisu: 1) Presidiul să convoce la anul adunarea generală ad hoc pentru modificarea statutelor Asociațiunii; 2) Direcțiunea să primēsca dela comisiunea licuidatōre tota averea și actele Asociațiunii și să le transpuna în localitatea închiriată; 3) Direcțiunea să se îngrigēsca de înscrierea membrilor noi; 4) Să se faca pe adunarea generală vitōre unu proiectu de regulamentu internu. *Cor. estoraord.*

Correspondențā din Paris.

(Deschiderea expozitiunii de arte în „Salon“.)

— 10 maiu.

Evenimentul celu mai mare din lumea artistică de aci este deschiderea Salonului, care a avutu locu la 1 maiu. Sciti, că dela 1864, în fia-care anu, la aceeași dată, o expozitiune (numita „Salon“) de principalele opere de pictura, sculptura, arhitectura, gravura și litografia, procura parisienilor ocașiunea d'a vedē și aprecia progresul artei franceze în decursul unui anu.

Expozitiunea durēza cam două luni; ea este deschisa în toate zilele, dela 8 ore dem. până la 11 ore p. m. Localul alesu e: „le palais de l'industrie“ din „Champs Elysées“, fōrte frumosu ca edificiu, perfectu de bine ornatu și destulu de incapetoru. Acēsta serbatōre anuală se aștepta totu-de-una cu cea mai mare impaciētā de cătra amicii frumoșelor arti.

Ori ce artistu, fia pictoru, fia sculptoru, litografu etc. pōte supune oper'a sa admisiunei unui juriu instituitu, spre a figură la salonu. Se cere ca oper'a să aiba ore-care valōre artistică și să nu mai fi figuratu la nici o alta expozitiune. Unu numeru limitatu de medalii și mențiuni onorabile se decerna, de cătra juriu, celor ce le vor fi meritatu.

Deschiderea Salonului pentru 1880 se faci, cum șisei, la 1 cur. Pentru acēsta și, am pututu capetă și eu o cartă de intrare — de și cam cu multa dificultate — căci numai cei privilegiați potu calcă pragul palatului din câmpiile Elysée în acea și (dela 8 până la 11 ore dim.) Eră o mulțime de lune. Damele în cele mai frumoșe toalete; mare abundențā de flori naturale și artificiale; rochi și panglici în culori fōrte vii. Am remarcatu, între altele pe: dr'a Sarah Bernhard, admirabil'a actrițā dela Comedi'a franceza, care are unu tablou și unu bustu espuse, (dsa e pictoru și sculptoru în același timpu); dn'a Adam, instruit'a directōre dela Nouvelle revue; maresial'a de Mac-Mahon; mai toate artiștele dela principalele teatre din Paris și damele din *grand monde*. Printre barbatii erau: Dd. Emile de Giscardin, Dumas, marestalul de Mac-Mahon, Lapommeraye; mulți ōmeni politici și de litere, principalii actori dela teatre etc. Representanții lunei galante erau înse în celu mai mare numeru. Bine înțelesu, nu mai vor-

bescu de unu adeveratu batalionu de esposanti, critici și reportori.

De ocamdata lumea se gramadesce în salile de pictura, cari nu conținu mai puțin de 3957 tablouri, unele de marime colosala. Tablourile următorie atragu înca dela începutu atențiunea publicului: „Galatée“, o adeverata creațiune de geniu, de Gustave Moreau; portretul dlui Grévy, președintele republicei franceze, executatu minunatu de bine de Bonat; „Iudus pro patria“ (tineri Picardi esersându-se cu lancea), unu cartonu colosalu — înalt. 3 m., 57; lat. 15 m., 82 — glori'a Salonului din 1880; „la jeune fille et la mort“ de dr'a Sarah Bernhard; „la nuit du 4 Octobre“ de Gerveux etc.

Străinii, că și în trecutu, au respunsu la apelul facutu; operele lor ocupa 4, din 33 mari săli. Cele mai interesante sânt: două peisagie ale pictorului norvegianu, de mare talentu, Smith-Halden; „le bal“ de artistul belgianu Hermann; și în fine tablourile Dd.: Van Beers, Mesdag, Brozik, Bruck Lajos (Louis), Unguru, elevu al dlui Munkácsy, etc. Mai târziu voiu analisă, în detaliu, câțva din principalele tablouri espuse anul acesta. Cu placere am vediutu, că 4 Români au reusitu a fi primiti la Salonu. Aceștia sânt: Dd. Grigorescu, Dimitrescu, Andreescu, Djuvara. În ce privește dl Grigorescu, nu putea fi altfel, de ôre ce, de multa vreme, talentul dsale e cunoscutu și admiratu. Dsa are două tablouri, împregiurul cărora am observatu mulți amatori: a) Princes'a Elisabeta în cabinetul seu de lucru (1 m., 15 înalt; 0 m., 85 lat.); b) unu jidanu din Moldova, ducându-se, cu o găscă într'o mână și o jalba în cealalta, să cêra naturalizarea dela camera!... Ambele sânt perfectu de bine reușite.

Dl Dimitrescu, înca studentu la pictura aici, a espusu portretul dnei Elena Djuvara, marime naturala. Dl Andreescu, elevu al școlii de bele arte din București, are două bune tablouri; ier dl Djuvara — unu tineru de 20 ani — unu. În a două mea corespundința, voiu întretin pe lectorii „Familiei“, pe largu, asupra acestor 6 pânze ale compatrioților mei.

Atunci voiu vorbi și despre operele principale de sculptura. Pentru asta-data, am voitu să dau într'unu modu precisu impresiunile mele, în urm'a unei scurte visite la Salonu. Voiu dice că, cât pentru secțiunea de pictura, Salonul din anul acesta e superioru celui din anul trecutu. Producțiunile escelinte — în generalu — nu sânt nici de cum rari în acestu chaosu. Dar pare că s'au primitu și lucrări cu totul usiore, și fără importantia. Unu jurnalul parisienu dicea, cu dreptate, că Salonul actualu nu mai este unu simplu Salonu, ci o sala de otelu cosmopolitu. o hala, unu bazaru. Înainte, Salonul constituia o reuniune alêsa de opere de arta, puțin numeroșe, e adeveratu, dar considerate ca cele mai interesante producțiuni anuale ale artistilor franceși și ca cele mai capabile de a formă și satisfice gustul publicului și al amatorilor. Calitatea primă cuantitatea. Întrarea la Salonu eră considerata ca o adeverata onôre, ca o proba de stina, ca unu brevetu de talentu și de meritu, pentru artistu. Anul acesta — se dice — că juriul a fost pré indulgentu și că pré s'a deschisu la multi pôrt'a palatului de espositiune. De altmintrelea, pôte cineva să se convinga de acêsta, avându în vedere nr. de 7300 opere espuse! În 1879 figurau numai 5000.

Voiu termină prin a relată unu faptu semnificativu, ce s'a produsu în diu'a întâiu: Dl Kossak (Albert), pictoru unghuru, care espusesu și anul trecutu la Salonu, trimise anul acesta unu tablou pe care juriul l'a clasificatu în categori'a celor ce merita primele locuri. Ce se întâmplă înse? Când artistul se duse la locul determinatu să-si vedea oper'a, gasi pe a altuia. Caută în drêpt'a, caută în stâng'a, și abia dupa câte-va minute isi recunôșce tabloul într'o galeria esteriôra, nu tocmai bine

luminata! Dl Kossak cere locul promis, reclama — cu dreptu cuvântu — dar nimeni nu-l asculta. Atunci isi facu singuru dreptate: gasi o scara, se urcă pe dên's'a pâna la înalțimea tabloului, și armatu de unu cuțitu, taia în bucățile nenorocit'a-i pânza, lasându numai cadr'a spre a se bate cu întunerecul... **B. A. V.**

Sinodul arhidiecesei Sibiu.

Si iuu 10 maiu.

Sedint'a I a sinodului nostru arhidieceșanu s'a deschisu eri în duminec'a Tomei, dupa celebrarea sântei liturgii, de către Esc. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Miron Romanul.

În cuvântul de deschidere Esc. Sa dișe între altele: „Împregiurărilor vitrige, între cari s'a aflatu biseric'a noastră transilvana secolu de ani, este de a se atribui: că clerul și poporul nostru ortodocus peste totu înca nu se pôte mesurâ deplinu în cultur'a scientifică cu celelalte confesiuni vechi din țera, și că dupa tôte câte s'au întreprinsu pâna acum în nou'a era a vietii nôstre bisericesci, ni-au mai remasu a regulă înca multe afaceri, dela cari depinde progresul și prosperarea bisericiei.

„Cu tôte că nici împregiurările actuale nu corespundu justelor nôstre dorințe, ba unele simptome din viet'a publica sânt chiar apte de a ne însulfă îngrigiri seriôșe pentru viitoriu: sperezu totuși, că Domniule Vostre, Iubitilor mei frati și fii sufletesci! întariti și condusi de spiritul adeveratu crestinescu, care totu-de-una a caracterisatu pe poporul nostru, veti află si asta-data ca-lea și modul, de a contribui cât numai se pôte la promovarea scopurilor, pentru cari ni s'a restauratu sinodalitatea, mijlocul cel mai bunu spre aceea, ca ênsasi biseric'a, totalitatea clerului și a poporului, șe-si pôta creâ unu viitoru mai fericit, întru marirea lui Dumnezeu“.

Dupa cuvântul de deschidere, s'a alesu biuroul provisoriu, dar nefiindu completu sinodul d'a puté luă conclusiuni valide, ședint'a prima s'a încheiatu.

Dupa miédiadi se ținu o conferința, în care se constată, că cu deputatii sositi dupa ședinția sinodul s'a completatu, și astfel ședinția a două se va ținê astadi.

Cor. sinodalu.

Sinodul diecesei Aradului.

Arad 9 maiu.

Ședinția I s'a deschisu adi la 9 maiu. Dupa celebrarea sântei liturgii în biseric'a catedrala prin Il. Sa, dl episcopu al Aradului Ioan Mețianu, asistatu de mai multi protopopi, și invocarea sântului Spiritu, deputatii sinodali coadunati, în frunte cu Il. Sa dl episcopu, că și președintele sinodului, au mersu în sal'a cea mare dela institutul pedagogicu-teologicu.

Acolo episcopul ocupă presiđiu, prin o cuvântare frumoșă, aruncându o privire fugitiva asupra activității nôstre sinodale de 10 ani și constatându respective atinșendu în trêcatu rezultatele acestei activități, a aretatu, că mai este înca multu de facutu, și și-a descoperitu speranția, că conlucrându cu totii, se va puté pe deplinu satisfice intențiunii statutului organicu și așteptării bisericiei, deci salută pe deputatii și declară ședinția deschisa.

Ca notari ai sinodului fungêza totu cei din anul trecutu, — cuvântul de deschidere se ie la cunoscința și se decide a se alatură la protocolu.

Dupa acêsta dl *Paul Popu*, unu din deputatii Beiusului, adresêza presiđiului o interpelațiune, cam de urmatorul cuprinsu:

Considerându, că în sesiunea din anul trecutu al sinodului s'a esprimatu dorinția, că înaltul presiđiu pe anul 1880 să conchiame sinodul la Oradea-mare, și că

innaltul presidiu a promis, că, după puțină vreme, se va nișui a satisface acestei dorințe, întreba: Facutu-s'a ceva pasi pentru ca sinodul să se conchiame pentru sesiunea din acestu anu la Oradea-mare, și deca da, cari sânt motivele, pentru cari totuși sinodul nu s'a conchiamatu acolo? Presidiul promite, că va responde în un'a din ședințele prossime.

Dupa acest'a, rămânendu comisiunile totu cele de anu, presidiul presintă esibilele și actele intrate; anume: raportul consistoriului Aradanu, al senatului episcopesc, strinsu bisericescu și cel școlariu, al epitropiei provisorie a fondurilor comune dieceselor Aradu și Caransebesu, a comisiunii meste esmisa pentru revisuirea socotilor epitropiei fond. din anul 1880, raporturile consistoriului oradanu, ale senatului strinsu bisericescu, a senatului episcopesc și a celui școlariu, mai multe petițiuni etc. precum și credenționalele unor deputati alesi în cercurile devenite vacante înainte de expirarea periodului de 3 ani, cari tôte se predau respectivelor comisiuni.

Ne mai fiindu altu obiectu la ordinea zilei, dara și timpul fiindu înaintatu, ședința se redică, defigându-se cea mai de aprôpe pe marti, 11 maiu deminēt'a la 9 ore, pe motivu, că pe 10 maiu e conchiamata adunarea generala a Asociațiunei aradane pentru literatur'a și cultur'a poporului român, unde vor să participe toti deputatii, și pentru ca în timpul, ce vor mai avē liberu, să pōta lucrā în comisiuni, ca astfel renepeându-se ședințele, să se pōta continua nentreruptu.

— După acest'a episcopul, din considerațiune, că reședința cea noua episcopesca e deja gata, invitā pe toti deputatii să participe la sântirea acesteia; deci deputatii s'au dusu cu totii la reședința, care sântindu-se, a urnatu unu prândiu splendidu la mēs'a Il. Sale, fiindu invitati toti deputatii presenti. Prândiu a decursu între cele mai vesele și amicabile convorbiri; șirul toas-telor l'a deschisu Il. Sa episcopul, i-a urnatu Deseanu, Alesiu Popovicu, Gurbanu, Stanescu etc.

Aradu 11 maiu.

Ședința II, ținuta în 11 maiu. Președinte Il. Sa dl episcopu Ioan Mețianu, notaru Ioan Popu.

Cetindu-se protocolul ședinței trecute, s'a autentificatu; după acest'a presidiul mai presintă actele insinuate dela deschiderea sinodului încōce, cari se împartu respectivelor comisiuni.

Deputatul Jurma, amintindu meritele, ce și-a câștigatu ilustrul barbatu al biserice și națiunii române, Andreiu Mocioni de Foen, amintindu, că prin mōrtea acestui barbatu, care a adusu multe sacrificii în lupt'a pentru despartirea de sērbii și înființarea mitropoliei române ortodoxe: biserica și națiunea a suferitu o mare pierdere, de aceea propune, ca sinodul să-si exprime durerea protocolarminte, ceea ce s'a și primitu în unanimitate cu adausul, că familiei defunctului să i se tramitia din partea sinodului o adresa de condolința, totu odata sinodul prin sculare inca isi exprimā recunoscint'a față de umbr'a defunctului, dicēndu-i: „Vecinica amintirea lui!”

Observu, că duminica, la liturgia, inca s'a pomenitu numele regretatului defunctu Andreiu Mocioni.

Mihaiu Velicū, raportorul comisiunii petiționarie raportā despre mai multe petițiuni intrate, cari, de după natur'a lor, se transpanu consistoriului aradanu, respective celui oradanu, iēra altele fondului preotiescu pentru a fi luate în desbatere și respective resolve.

Deputatul Georgiu Șerbanu, după o motivare mai lunga, în care vorbesce despre chiamarea biserice, dreptul și datorințele ei, despre autonomi'a biserice noastre și eserciarea drepturilor credinciosilor în cadrul autonomiei, întrebā pe Il. S. dl episcopu, că pe atare, că are scire despre abusurile, ce a facutu unu cutare preotu voindu a se alege capelanu în Banatu-Comlosu; pe ce

temeiu a dīsu, respective decisu consistoriul, cumca acela preotu, a cărui nume în tōta vorbirea nu s'a amintitu, care n'are numai 7 cl. gimnasiale, și ca atare nu are cualificațiune pentru o parochia de frunte, după cum este și B.-Comlosul, pe temeiu meritelor câștigate pōte compeți pentru o parochia de frunte; pâna când dēnsul stā pentru falsificare de documinte etc. sub cercetare criminala; întreba mai departe, cari i sânt meritele, prin cari e bine meritatu?

Episcopul ca atare și ca președintele sinodului, promite că va responde în un'a din ședințele prossime.

Ședința se va continua astadi după miēdiadi la 4 ore.

Sinodul eparchiei Caransebesiului.

Caransebesiu, 9 maiu.

Ședința I, din 9 maiu (27 aprilu.) După finirea sântei liturghii, și celebrarea parastasului pentru arhiepiscopul și metropolitul Andreiu, pentru mecenatele Emanuel Gojdu, precum și fundatori: Dimitrie Hatfeganu și Dimitrie Petia, se deschide ședința prin episcopul președinte, constatându-se cualificațiunea sinodului de a pute aduce decisiuni valide.

După aceea propune sinodului a se tramite o adresa de felicitare Maj. Lor pentru logodn'a clironomului Rudolf cu princess'a Stefania, care s'a primitu între urări de „Sē traiēsca”.

Se substernu apoi actele referitōre la alegerile deputatilor nou alesi, după care urmēza subșternerea mai multor rapōrte și proiecte, între cari mai importante sânt: raportul consistoriului, proiectul despre regularea parochiilor, proiectul despre arondarea protopresbiteratelor, regulamentul congresualu pentru regularea investiamentului, raportul comisiunei sinodale esmise pentru censurarea socotilor fondurilor comune pe 1878, raportul referintelui delegațiunei V. Babesiu despre misiunea sa la Carlovetti, în fine mai multe decisiuni congresuale și petițiuni particulare.

Ioane Marcu
deputatu sinodalu.

C e e n o u ?

Diet'a n'a începutu, ci numai avea să debata marti proiectul de lege relativu la școlele medie, căci la propunerea stāngei estreme, susținuta de multi și din partid'a guvernamentală, desbaterea s'a amānatu. Se crede, că numitul proiectu nici nu se va mai pune la ordinea zilei.

Immormēntarea lui Andreiu Mocioni, precum ni se scrie din Foen, comitatul Torontalu, s'a facutu acolo în 7 l. c. de către protopresbiterii M. Dreghicu și Tabacovicu, însoțiți de ambii preoti din locu Dimitrie Jorga și Anastasiu Popovicu, asistându și preotii din Lugosiu Mihaiu Pocrianu și diaconul St. Peșteanu, preotul din Cebza Alesandru Bugarinu și preotii sērbii din Părdány. Cântările fure conduse de ambii invetiatori: Demetriu Prunesiu și Netza Tapaviteza în limb'a romāna și sērba. Și chorul vocalu din Cebza a luat parte. Cosciugul fu dusu totu de câte șese ēnsi: romāni și sērbi. La locul de odihna eterna, la biserica sērba unde se afla cript'a familiara, dl Dreghicu ținū o cuvēntare ocașională, apoi vorbi preotul localu Demetriu Jorga către locuitorii romāni din Foen, aretându-le pierderea mare.

Din caus'a serbatorilor, tipografi'a fiindu închisa dōce zile, numărul urmatoru va eși în duminic'a viitoare; nrul ce avea să iēsa joi, se va suplini de joi în o septemāna.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru :

IOSIF VULCANU.

6 cutite de desertu, cu latsiu englezescu
 6 furchite de desertu, din o bucala
 6 cutite pre frumosete, pentru copii
 6 furchite
 6 lingure de mancatu
 1 oginda de toleta, suprindeletoru frumosa,
 de intorsu
 1 pre frumoasa cutia de zaharu seu de untu
 H. 8.— H. 1.50
 H. 6.— H. 1.50

Mai departe se afla de vandare:
 dimpreuna cu impachetarea.

Tote cele 40 de bucati comandate deodata
 (in locu de H. 41.60) **numai cu 9 H. 20 cr.**

2 fesnice frumose pentru masa seu pianu H. 4.— H. 1.—
 6 tasse de cele mai fine englese Victoria H. 2.— H.—.50
 calitate, massiva
 1 lingura de scosu lapale, cea mai buna
 H. 2.— H.—.50
 H. 4.— H. 1.—
 H. 2.— H.—.50
 1 lingura de scosu supra, cea mai buna ca-
 litate, massiva
 6 rasle, cea mai buna calitate
 H. 6.— H. 1.50
 H. 3.— H. 75
 6 lingure de cafea.
 H. 3.— H. 75
 6 lingure de mancatu, massive
 H. 5.80 H. 1.45
 H. 5.80 H. 1.45
 6 furchite de cele mai fine, din o bucala
 H. 9.— H. 2.25
 H. 9.— H. 2.25
 6 escelente cutite de mesa, cu adeverata ta-
 isiu englezescu

pan'acuma acuma
 se afla de vandare cu a **parta parte** a pre-
 tului de fabrica, anume:

Indispensabili
articoli de economie
din adeveratu argintu britanic
 se afla de vandare cu a **parta parte** a pre-
 tului de fabrica, anume:

pan'acuma acuma
 1 pre frumosu clopotelu de mesa, cu sunetu
 argintu
 2 frumose si mari fesnice de salon
 H. 4.— H. 1.—
 H. 8.— H. 2.—
 H. 36.— H. 9.—
 H. 44.— H. 11.—
 H. 6.— H. 1.50
 2 frumosele tinetore de ou
 6 tinetore de ou si mai frumose, cu tassa,
 in o bucala
 1 frumoasa cutia de tulumu
 H. 2.— H.—.50
 H. 11.20 H. 2.80
 1 tinetore de aprindele (chibrituri).
 H. 3.20 H.—.80
 H. 1.20 H.—.50
 1 stracatoru de theia.
 H. 80
 1 preseratoru de zaharu
 H.—.80
 1 preseratoru de pipenu
 H. 2.— H.—.50
 1 fesnicu pentru tinneau de nopte.
 H. 2.— H.—.50
 1 sararitia
 H. 2.40 H.—.60
 1 lingura de legume (zarzaratur)
 H. 2.40 H.—.60
 1 pravu curatitoru, cate unu globurelu
 H.—.10

Articuli anuntati de mai multi negustori din Viena
 sub titlu de argintu britanic, sunt numai miste imitatiu
 ren reesite si mai multu niste jucarii pentru copii, cari in
 timpul scurtu devinu negre seu galbene.
 Spre a proba, ca anumei nostru nu se basaza pe ama-
 gire, ieta ne obligamu in publicitate, ca deca obiectele n'aru
 placei cuiva, in timpul de optu zile se le reprimu si se re-
 tramineu banii. Acela dara, care v'otese se-si cumpere
 pe banii sei marie bune si solide, ier nu rele si de men-
 trepuniatu, se se adreseza **numai de-a dreptu** la magazinul
 fabricii intrunite a articeilor de argintu britanicu:

Egyesult Britania - Ezustaruk Gyari rakaraba,
BUDAPESTA, Bazar HARS, nr. 17, Rondaau.
INTRARE: Varoshazter 9, si Koronaherczegutca 8.
Comandele prin epistole se efectuesu prin
ntorocrea postei punctual si cu eonsolinta.
 (Pretil de transportu pentru greutate de 5 chile 33 cr.)

pan'acuma acuma
 1 pre frumosu clopotelu de mesa, cu sunetu
 argintu
 2 frumose si mari fesnice de salon
 H. 4.— H. 1.—
 H. 8.— H. 2.—
 H. 36.— H. 9.—
 H. 44.— H. 11.—
 H. 6.— H. 1.50
 2 frumosele tinetore de ou
 6 tinetore de ou si mai frumose, cu tassa,
 in o bucala
 1 frumoasa cutia de tulumu
 H. 2.— H.—.50
 H. 11.20 H. 2.80
 1 tinetore de aprindele (chibrituri).
 H. 3.20 H.—.80
 H. 1.20 H.—.50
 1 stracatoru de theia.
 H. 80
 1 preseratoru de zaharu
 H.—.80
 1 preseratoru de pipenu
 H. 2.— H.—.50
 1 fesnicu pentru tinneau de nopte.
 H. 2.— H.—.50
 1 sararitia
 H. 2.40 H.—.60
 1 lingura de legume (zarzaratur)
 H. 2.40 H.—.60
 1 pravu curatitoru, cate unu globurelu
 H.—.10

Articuli anuntati de mai multi negustori din Viena
 sub titlu de argintu britanic, sunt numai miste imitatiu
 ren reesite si mai multu niste jucarii pentru copii, cari in
 timpul scurtu devinu negre seu galbene.
 Spre a proba, ca anumei nostru nu se basaza pe ama-
 gire, ieta ne obligamu in publicitate, ca deca obiectele n'aru
 placei cuiva, in timpul de optu zile se le reprimu si se re-
 tramineu banii. Acela dara, care v'otese se-si cumpere
 pe banii sei marie bune si solide, ier nu rele si de men-
 trepuniatu, se se adreseza **numai de-a dreptu** la magazinul
 fabricii intrunite a articeilor de argintu britanicu:

Egyesult Britania - Ezustaruk Gyari rakaraba,
BUDAPESTA, Bazar HARS, nr. 17, Rondaau.
INTRARE: Varoshazter 9, si Koronaherczegutca 8.
Comandele prin epistole se efectuesu prin
ntorocrea postei punctual si cu eonsolinta.
 (Pretil de transportu pentru greutate de 5 chile 33 cr.)

pan'acuma acuma
 1 pre frumosu clopotelu de mesa, cu sunetu
 argintu
 2 frumose si mari fesnice de salon
 H. 4.— H. 1.—
 H. 8.— H. 2.—
 H. 36.— H. 9.—
 H. 44.— H. 11.—
 H. 6.— H. 1.50
 2 frumosele tinetore de ou
 6 tinetore de ou si mai frumose, cu tassa,
 in o bucala
 1 frumoasa cutia de tulumu
 H. 2.— H.—.50
 H. 11.20 H. 2.80
 1 tinetore de aprindele (chibrituri).
 H. 3.20 H.—.80
 H. 1.20 H.—.50
 1 stracatoru de theia.
 H. 80
 1 preseratoru de zaharu
 H.—.80
 1 preseratoru de pipenu
 H. 2.— H.—.50
 1 fesnicu pentru tinneau de nopte.
 H. 2.— H.—.50
 1 sararitia
 H. 2.40 H.—.60
 1 lingura de legume (zarzaratur)
 H. 2.40 H.—.60
 1 pravu curatitoru, cate unu globurelu
 H.—.10

Articuli anuntati de mai multi negustori din Viena
 sub titlu de argintu britanic, sunt numai miste imitatiu
 ren reesite si mai multu niste jucarii pentru copii, cari in
 timpul scurtu devinu negre seu galbene.
 Spre a proba, ca anumei nostru nu se basaza pe ama-
 gire, ieta ne obligamu in publicitate, ca deca obiectele n'aru
 placei cuiva, in timpul de optu zile se le reprimu si se re-
 tramineu banii. Acela dara, care v'otese se-si cumpere
 pe banii sei marie bune si solide, ier nu rele si de men-
 trepuniatu, se se adreseza **numai de-a dreptu** la magazinul
 fabricii intrunite a articeilor de argintu britanicu:

Egyesult Britania - Ezustaruk Gyari rakaraba,
BUDAPESTA, Bazar HARS, nr. 17, Rondaau.
INTRARE: Varoshazter 9, si Koronaherczegutca 8.
Comandele prin epistole se efectuesu prin
ntorocrea postei punctual si cu eonsolinta.
 (Pretil de transportu pentru greutate de 5 chile 33 cr.)

pan'acuma acuma
 1 pre frumosu clopotelu de mesa, cu sunetu
 argintu
 2 frumose si mari fesnice de salon
 H. 4.— H. 1.—
 H. 8.— H. 2.—
 H. 36.— H. 9.—
 H. 44.— H. 11.—
 H. 6.— H. 1.50
 2 frumosele tinetore de ou
 6 tinetore de ou si mai frumose, cu tassa,
 in o bucala
 1 frumoasa cutia de tulumu
 H. 2.— H.—.50
 H. 11.20 H. 2.80
 1 tinetore de aprindele (chibrituri).
 H. 3.20 H.—.80
 H. 1.20 H.—.50
 1 stracatoru de theia.
 H. 80
 1 preseratoru de zaharu
 H.—.80
 1 preseratoru de pipenu
 H. 2.— H.—.50
 1 fesnicu pentru tinneau de nopte.
 H. 2.— H.—.50
 1 sararitia
 H. 2.40 H.—.60
 1 lingura de legume (zarzaratur)
 H. 2.40 H.—.60
 1 pravu curatitoru, cate unu globurelu
 H.—.10

Articuli anuntati de mai multi negustori din Viena
 sub titlu de argintu britanic, sunt numai miste imitatiu
 ren reesite si mai multu niste jucarii pentru copii, cari in
 timpul scurtu devinu negre seu galbene.
 Spre a proba, ca anumei nostru nu se basaza pe ama-
 gire, ieta ne obligamu in publicitate, ca deca obiectele n'aru
 placei cuiva, in timpul de optu zile se le reprimu si se re-
 tramineu banii. Acela dara, care v'otese se-si cumpere
 pe banii sei marie bune si solide, ier nu rele si de men-
 trepuniatu, se se adreseza **numai de-a dreptu** la magazinul
 fabricii intrunite a articeilor de argintu britanicu:

Egyesult Britania - Ezustaruk Gyari rakaraba,
BUDAPESTA, Bazar HARS, nr. 17, Rondaau.
INTRARE: Varoshazter 9, si Koronaherczegutca 8.
Comandele prin epistole se efectuesu prin
ntorocrea postei punctual si cu eonsolinta.
 (Pretil de transportu pentru greutate de 5 chile 33 cr.)

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventranu de moda 1—25 H. Partinu nou de la-
 crimitor, forte iubit 1. 20. **Nou! Orogiu Remontor de busnaru,**
 solidu, aderevatu Nickl, durabilu si bine umbatoru, cu doue acoper-
 titoru, se pote trage fara cheia, nu este esputu straciumu, —
 aretatoru se pote indrepta fara deschide. 10 H. II potu reco-
 manda orologitoru spre a-l vede, i deca n'ar corespunde, me oferu
 a renitocce dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
 pretiluri ilustratu.

Teodor Kertész,
Budapestu, Dorohtya utca 1.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventranu de moda 1—25 H. Partinu nou de la-
 crimitor, forte iubit 1. 20. **Nou! Orogiu Remontor de busnaru,**
 solidu, aderevatu Nickl, durabilu si bine umbatoru, cu doue acoper-
 titoru, se pote trage fara cheia, nu este esputu straciumu, —
 aretatoru se pote indrepta fara deschide. 10 H. II potu reco-
 manda orologitoru spre a-l vede, i deca n'ar corespunde, me oferu
 a renitocce dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
 pretiluri ilustratu.

Teodor Kertész,
Budapestu, Dorohtya utca 1.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventranu de moda 1—25 H. Partinu nou de la-
 crimitor, forte iubit 1. 20. **Nou! Orogiu Remontor de busnaru,**
 solidu, aderevatu Nickl, durabilu si bine umbatoru, cu doue acoper-
 titoru, se pote trage fara cheia, nu este esputu straciumu, —
 aretatoru se pote indrepta fara deschide. 10 H. II potu reco-
 manda orologitoru spre a-l vede, i deca n'ar corespunde, me oferu
 a renitocce dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
 pretiluri ilustratu.

Teodor Kertész,
Budapestu, Dorohtya utca 1.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventranu de moda 1—25 H. Partinu nou de la-
 crimitor, forte iubit 1. 20. **Nou! Orogiu Remontor de busnaru,**
 solidu, aderevatu Nickl, durabilu si bine umbatoru, cu doue acoper-
 titoru, se pote trage fara cheia, nu este esputu straciumu, —
 aretatoru se pote indrepta fara deschide. 10 H. II potu reco-
 manda orologitoru spre a-l vede, i deca n'ar corespunde, me oferu
 a renitocce dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
 pretiluri ilustratu.

Teodor Kertész,
Budapestu, Dorohtya utca 1.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventranu de moda 1—25 H. Partinu nou de la-
 crimitor, forte iubit 1. 20. **Nou! Orogiu Remontor de busnaru,**
 solidu, aderevatu Nickl, durabilu si bine umbatoru, cu doue acoper-
 titoru, se pote trage fara cheia, nu este esputu straciumu, —
 aretatoru se pote indrepta fara deschide. 10 H. II potu reco-
 manda orologitoru spre a-l vede, i deca n'ar corespunde, me oferu
 a renitocce dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
 pretiluri ilustratu.

Teodor Kertész,
Budapestu, Dorohtya utca 1.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventranu de moda 1—25 H. Partinu nou de la-
 crimitor, forte iubit 1. 20. **Nou! Orogiu Remontor de busnaru,**
 solidu, aderevatu Nickl, durabilu si bine umbatoru, cu doue acoper-
 titoru, se pote trage fara cheia, nu este esputu straciumu, —
 aretatoru se pote indrepta fara deschide. 10 H. II potu reco-
 manda orologitoru spre a-l vede, i deca n'ar corespunde, me oferu
 a renitocce dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
 pretiluri ilustratu.

Teodor Kertész,
Budapestu, Dorohtya utca 1.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventranu de moda 1—25 H. Partinu nou de la-
 crimitor, forte iubit 1. 20. **Nou! Orogiu Remontor de busnaru,**
 solidu, aderevatu Nickl, durabilu si bine umbatoru, cu doue acoper-
 titoru, se pote trage fara cheia, nu este esputu straciumu, —
 aretatoru se pote indrepta fara deschide. 10 H. II potu reco-
 manda orologitoru spre a-l vede, i deca n'ar corespunde, me oferu
 a renitocce dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
 pretiluri ilustratu.

Teodor Kertész,
Budapestu, Dorohtya utca 1.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
 cutia 4 H. 50 cr.—
 6 H. 50 cr., cu scan-
 durele de feru 14 H.
 50 cr. **Fuska Flobert**
 fara pocnitu, pentru
 tinta si paseri 12, 14,
 18, 24 H. la acesta 100
 de impunturi dela 50
 cr. — 1 H. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
 si cu trescu 9 H. papusi de cugle 2 H. 25 cr. Globurelu ligum
 sanctum dela 1 H. 40 cr. — 4 H. locu Ang. Croquet 18—25 H.
 Jocu de cercu, duzinu 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 H. Scute
 de pescutiu 1—16 H., musci adementore cu cartiga duz. 80 cr.
 Aparatu complet de turna a lui dr. Schreiber cu scota 15 H.,
 Singurace **instrumente de turna** in marime doita pentru scoili,
Scritioba pentru copii 13, 50. Chitru globuritor de turna 30 cr.
 Lampione de hartia colorata pentru iluminarea festivatior de
 gradina, lade musicale de harmoniu cu 5—7 piese 12—16 H.,
 lada musicata pentru d'a invetia paseri 9—11 H. Hartia de cigareta
 Moskow cea mai buna, cu sugatore, pentru a pregati cigarete
 Jefferson dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste prepagatoru
 30 cr. Masina pentru gatura acelora carn fabrica 3 H. Trimbilita
 harmonica acordeton tremolo cu decoratiune 7 H., mai mare cu
 contra basse 15—21 H. Calzgaru care prevetseste timpul 40 cr., cu
 termometru 1. 25—2 H. Colivia de paseri cu mesuta 8—14 H.
 Mese de flori 8—20 H. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 H. Ventranu
 japanezu 20 cr. Ventran